

‘We willen hier iets opbouwen’

In samenwerking met United Way NL begonnen Oekraïense Amsterdammers een supportgroep voor gevluchte landgenoten. Ze willen kinderopvang en cursussen organiseren. Alle donaties zijn welkom.

tekst Jessica Kuitenbrouwer, foto's Eva Plevier

Mijn landgenoten die hier aankomen voelen zich verloren,” vertelt de Oekraïense Irina (37). “Ik woon nu zo'n vijf jaar hier en ik voel me hier sterk, omdat ik zelfstandig ben en mijn eigen leven hier heb kunnen opbouwen. Dat wil ik ook voor de vrouwen die er pas net zijn.”

Sinds het begin van de oorlog in Oekraïne zamelt Irina geld en goederen in voor haar geboorteland. Ze begon ook een supportgroep voor vluchtelingen op Telegram, waar al zo'n 1000 Oekraïense vrouwen lid van zijn geworden. Een deel van die vrouwen heeft zich verenigd in de Ukrainian Women Refugee Association (UWRA) en treft ze elke maandag en woensdag in het buurthuis van Combiwel Buurtwerk Zuid in De Pijp.

“Veel Oekraïners die al in Nederland woonden wilden iets doen voor de vluchtelingen, en ook veel van de vrouwen die hier pas net zijn willen zich nuttig maken. Nu hebben we deze community die ondersteunt en verder helpt.”

Trauma

Olena (46) is sinds maart met haar zoontje in Amsterdam. “Onze eerste iedereen is er anders aan toe. Sommigen van ons functioneren prima, andere vrouwen hebben veel trauma en hebben staan de geïnterviewd niet.” Om die reden staat de geïnterviewd niet met hun volledige naam in de krant.

“We deden een rondvraag: waar heb jij op dit moment behoefte aan, in tranen uit,” zegt Myles Bavin van United Way NL (zie kader), dat betrokken was bij het oprichten van de UWRA. “Over hun eigen behoeften hadden ze nog helemaal niet na kunnen denken.”

Olena knikt, slikt haar tranen weg, glimlacht,

haalt haar schouders op. “Maar we hebben allemaal gemeen dat we hier iets op willen bouwen. We willen niet stilzitten, snap je?”

Als projectmanager is Olena nauw betrokken bij de verschillende initiatieven binnen de groep. Ze gaat de ruimte rond om aan te wijzen wie wat doet: “Marta geeft Engelse les. Alexandra ook, en die geeft ook creatieve therapie. Ze is psycholoog. Net als de andere Olena, die is zelfs traumaspécialist. We hebben een heel indrukwekkende groep vrijwilligers in ons midden,” zegt ze trots.

“We doen het graag,” zegt Marta (27), die ook al zo'n vijf jaar in Nederland woont. “Ik heb me erg machteloos gevoeld al het begin van de oorlog – nog steeds wel. Door deze vrouwen beter Engels te leren, kunnen ze hier misschien weer aan het werk. Daarmee krijgen ze wat zeggenschap over hun leven terug.”

“Het is heel zwaar, maar we kunnen niet bij de pakken neer gaan zitten,” vult Alexandra (35) aan. “Bovendien ben ik ervaringsdeskundige. In 2014 moest ik al uit de Donbas vluchten naar Kiev.”

“Ach, jij arme vrouw,” verzucht traumaspécialist Olena (45).

“Tja, ik heb nu wel skills die ik weer aan andere vrouwen kan leren,” lacht Alexandra.

Of het als therapeut makkelijker is om hiermee om te gaan? Nee, vertellen Alexandra en Olena. “Maar ik ben een Oekraïense sprekende psycholoog. Ik ben nu gewoon nodig,” zegt Olena.

De sentimenten van de vrijwilligers binnen de

UWRA worden door de andere vrouwen onderschreven. Ze zijn opgelucht om in Nederland te zijn, maar ‘het stilzitten’ en niet weten waar te beginnen met het opbouwen van een nieuw bestaan is niet zonder moeilijkheden.

Economiedocent

Zo vertelt de 70-jarige Galina uit Marioepol dat ze in Oekraïne economiedocent was, maar een onderwijster vinden hier in Nederland is geïnteresseerd in haar leeftijd en het feit dat ze alleen Oekraïens en Russisch spreekt vrijwel onmogelijk.

“Ik ben ook nog aan het herstellen van wat ik heb meegemaakt. Ik heb 50 dagen in een belegerde stad geleefd, zonder elektriciteit of water, zonder enige vorm van menselijkheid. Uiteindelijk was de enige manier om daaraan te ontsnappen vluchten via Rusland. Je kunt je voorstellen hoe ingewikkeld dat is geweest,” vertelt ze met behulp van de tolkende Kate (17), die door haar vader bij de Pools-Oekraïense grens is afgezet en op eigen houtje naar Nederland reisde.

Het samen zijn levert de vrouwen in UWRA al veel op, maar om weer een beetje een ‘normaal’ leven te kunnen leiden zou de groep graag meer cursussen organiseren, yoga- en mindfulnesslessen en een kinderopvang-tijdens de zomervakantie. Daarvoor hebben ze op dit moment geen budget en ook aan ruimte ontbreekt het, want het buurthuis heeft bijvoorbeeld geen sportzaal. Donaties aan de supportgroep zijn zeer welkom, in alle vormen.

→ Uiterst links projectmanager Olena, achter haar Kate, vooraan in het rood Irina, achter haar in het blauw Alexandra, rechts in het zwarte shirt Galina.

AMSTERDAMMER
HELPT
AMSTERDAMMER

United Way Nederland

United Way Nederland ondersteunt kleine en vaak kwetsbare gemeenschappen in Nederland. Dit doen ze door groepen, zoals de Ukrainian Women Refugee Association (UWRA), te helpen opzetten en te ondersteunen. United Way helpt in de praktische organisatie binnen de groep, maar ook bij het regelen van vrijwilligers en sponsoring. Het helpt ook met samenwerking met andere organisaties, zoals bijvoorbeeld Combiwel, van wiens buurthuis de UWRA nu gebruikmaakt. Op die manier wil United Way mensen en organisaties met elkaar verbinden en kwetsbare mensen, onder wie vluchtelingen of eenzame ouderen, meer integreren in sociale structuren in hun eigen omgeving.

Donaties kunnen o.v.v. 'UWRA' worden overgemaakt op NL30 RABO 0125 9437 33 t.n.v. Stichting Amsterdammer helpt Amsterdammer, of mail naar Myles Bavin als u zich op een andere manier wil inzetten voor de UWRA: myles.bavin@local.unitedway.org.

De wens van vorige week

‘Geweldig als een patiënt weer durft te lachen’

Vorige week vroeg Derk van Tongeren in deze rubriek om een nieuwe gebitsprothese. Maarten Rehm doneert.

“Een vriend zei laatst: ik zie je nooit meer lachen. Dat klopt. Ik laat mijn tanden liever niet zien,” vertelde Derk van Tongeren (43) vorige week. Zijn gebit is zwaar beschadigd, nadat hij vijf jaar op straat heeft geleefd en

mondhygiëne geen prioriteit had. Op dit moment heeft hij een krappe 30 procent van zijn tanden over, en de tanden die nog in zijn mond staan zijn in slechte staat. Nu Van Tongeren zijn leven weer op de rit heeft, zou hij graag zijn gebit laten repareren. Het nare aangezicht belemmert zijn sociale leven en zijn kansen op de banenmarkt.

Een gebitsprothese is de enige

oplossing, maar een bezoek aan de tandarts is voor hem onbetaalbaar en bij de gemeente loopt Van Tongeren tegen een muur aan, omdat ‘de medische noodzaak’ voor een nieuw gebit zou ontbreken.

Maarten Rehm (42) wil hem graag helpen. “Zes jaar geleden begon ik samen met mijn compagnon een eigen bedrijf, Edel Tandtechniek. Dat deed ik voor mijn eigen werkplezier, maar

ook om anderen blij te kunnen maken. Wij willen graag zo veel mogelijk mensen aan een goede gebitsprothese helpen. Derk kijkt vooruit, wil verder. Zijn verhaal spreekt me aan. Wij vinden het geweldig als een patiënt hier de deur uitloopt en weer durft te lachen. Ik vind het te gek dat we Derk kunnen helpen zodat hij weer kan solliciteren en zijn leven kan opbouwen.”